Lieta Nr.C 38027915

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Valkā 2015.gada 1.jūlijā

Valkas rajona tiesa:
tiesnese I.Seisuma

izskatīja rakstveida procesā civillietu „BIGBANK" AKCIJU SABIEDRĪBA LATVIJAS FILIĀLE prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

tiesā saņemta „BIGBANK" AS Latvijas filiāle (turpmāk prasītājs) prasība pret /pers. C/ (turpmāk atbildētājs) par parāda piedziņu. Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja parādu EUR 1879, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 1174.78, nesamaksātajiem procentiem par laika periodu no 24.05.2013.-15.04.2014. EUR 572.51, komisijas maksas par paziņojuma par līguma laušanu nosūtīšanu EUR 14.23, līgumsoda, saskaņā ar aizdevuma līguma punktu 6.3. EUR 117.48, samaksātos tiesāšanās izdevumus.

Lūdz norādīt spriedumā uz prasītāja tiesībām saņemt 6% (seši procenti) gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 2011.gada 23.novembrī noslēgto aizdevuma līgumu Nr./numurs/, prasītājs izsniedzis atbildētājam aizdevumu EUR 1280.58 apmērā, ar gada procentu likmi – 37.0759 %, ar pienākumu atmaksāt aizdevuma summu un procentus aizdevuma līguma maksājuma grafikā noteiktajā kārtībā.

Atbildētājs neveica maksājumus aizdevuma līgumā paredzētajā kārtībā. Tādēļ prasītājs iesniedzis tiesā pieteikumu par saistību piespiedu izpildi brīdinājuma kārtībā. Ar tiesas lēmumu nolemts atstāt pieteikumu bez izskatīšanas, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 406.^{6} pantu.

Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 6.3. par maksājuma grafikā noteikto maksājuma atmaksas termiņu un apmēru neievērošanu, aizņēmējam ir pienākums maksāt līgumsodu 1% apmērā no termiņā nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu līdz visas parāda summas pilnīgai samaksai.

Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 4.1. gadījumā, ja maksājumu kavējuma dienu skaits kopā ir vismaz 30 dienas, aizdevējam ir tiesības pirms termiņa vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu.

Tā kā atbildētājs nebija izpildījis savas saistības un maksājuma termiņa nokavējums pārsniedza 30 dienas, prasītājs vienpusēji atkāpās no līguma un pieprasīja parāda samaksu, kas noformēts rakstveida brīdinājuma formā un nosūtīts atbildētājam ierakstītā vēstulē 2014.gada 17.aprīlī. Brīdinājumā lūgts izpildīt saistību septiņu dienu laikā. Parāda samaksas termiņš beidzās 2014.gada 30.aprīlī.

Saskaņā ar aizdevuma līguma punktu 6.6. aizņēmējs atlīdzina aizdevējam zaudējumus, kas tam radušies, veicot parāda piedziņu, tai skaitā tiesāšanās, pirmstiesas parāda piedziņas un ar tiesas un citu institūciju nolēmumu izpildi saistītos izdevumus. Izdevumus, kas aizdevējam radušies saistībā ar brīdinājumu, atgādinājumu un SMS atgādinājumu par līguma noteikumu pārkāpšanu izsūtīšanu, aizņēmējs atlīdzina saskaņā ar spēkā esošo cenrādi.

Atbildētājs griezās pie prasītāja ar lūgumu pārcelt aizdevuma līguma maksājuma grafika astoto maksājumu uz 2012.gada 12.augstu, kas saskaņā ar aizdevuma līguma maksājuma grafiku bija jāveic 2012.gada 1.augustā. Prasītājs apmierinājis lūgumu pārcelt maksājumu uz 2013.gada 22.februāri.

Atbildētājs griezās ar lūgumu pārcelt maksājuma grafika četrpadsmito maksājumu uz 2013.gada 22.februāri, kas bija jāveic 2013.gada 1.februāri. Prasītājs apmierinājis lūgumu pārcelt maksājumu uz 2013.gada 22.februāri.

Atbildētājs griezās ar lūgumu pārcelt maksājuma grafika piecpadsmito maksājumu uz 2013.gada 22. martu, kas bija jāveic 2013.gada 1.martā. Prasītājs apmierinājis lūgumu pārcelt maksājumu uz 2012.gada 12.augustu.

Atbildētājs griezās ar lūgumu pārcelt maksājuma grafika septiņpadsmito maksājumu uz 2013.gada 23.maiju, kas bija jāveic 2013.gada 2.maijā. Prasītājs apmierinājis lūgumu pārcelt maksājumu uz 2013.gada 23.maiju.

Atbildētājs griezās ar lūgumu pārcelt maksājuma grafika astoņpadsmito maksājumu uz 2013.gada 25.jūniju, kas bija jāveic 2013.gada 3.jūnijā. Prasītājs apmierinājis lūgumu pārcelt maksājumu uz 2013.gada 25.jūniju.

Pēc brīdinājuma nosūtīšanas no atbildētāja netika saņemts neviens maksājums.

Norāda, ka strīda risināšanai mediācija netika izmantota.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1720., 1722., 1756., 1759.panta 1.punkts., 1765., 1943., 1945.pantu.

Atbildētājs tiesai paskaidrojumus par prasību nav sniedzis.

Tiesas sūtītā korespondence uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu atgriezta atpakaļ, ar VAS „Latvijas Pasts" darbinieka norādi „Beidzies glabāšanas laiks".

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildus adrese- pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas dresē.

Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrā daļa nosaka, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Ņemot vērā prasītāja viedokli, tiesa uzskatīja, ka civillieta izskatāma rakstveida procesā, un par to 2015.gada 24.aprīlī paziņojums tika nosūtīts pusēm, norādot, ka sprieduma norakstu tās var saņemt tiesas kancelejā 2015.gada 1.jūlijā, ka pēc rakstiska lūguma to tiesa var arī nosūtīt pa pastu.

Septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika no pusēm nav saņemti paziņojumi par procesuālo tiesību izmantošanu, kā to pieļauj Civilprocesa likuma 250.^{22} panta otrā daļa.

MOTĪVU DAĻA

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus kopumā un kopsakarībā, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Civillikuma 1402.pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma un Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Izvērtējot noslēgto līgumu, tiesa atzīst, ka minētais līgums atzīstams par aizdevuma līgumu Civillikuma izpratnē un, noslēdzot šo līgumu, starp pusēm izveidojušās aizdevuma līguma tiesiskās attiecības. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka aizdevuma līgums noslēgts tiesīgi, bez juridiskiem defektiem, notikusi vienošanās par līguma galvenajām sastāvdaļām, līgumslēdzējiem bija zināms gan līguma saturs, gan paša līguma esamība, puses izteikušas gribu noslēgt aizdevuma līgumu, līdz ar to ir saistošs līgumslēdzējpusēm.

No lietas materiāliem redzams, ka 2011.gada 23.novembrī starp atbildētāju un prasītāju noslēgts aizdevuma līgums Nr./numurs/, saskaņā ar kuru atbildētājam izsniegts aizdevums EUR 1280.58 apmērā ar procentu likmi 37.0759% gadā. Aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2016.gada 1.decembris.

Līguma I daļā noteikts, ka aizdevuma summa Ls 878 (EUR 1249.28) no aizdevuma summas tiek ieskaitīta aizņēmējam uz līgumā norādīto bankas kontu.

Prasītājs savas saistības pret atbildētāju izpildījis, pārskaitot naudas summu uz atbildētājas bankas kontu, ko apliecina lietas materiāliem pievienotais AS „Swedbank" 23.11.2011. maksājuma uzdevums Nr. /numurs/.

Saskaņā ar aizdevuma līguma maksājuma grafikā norādīto, atbildētājam katru mēnesi, sākot ar 2012.gada 1.februāri jāmaksā prasītājam EUR 62.11 (Ls 43.65) mēnesī.

Ar savu parakstu uz līguma un aizdevuma līguma vispārējiem noteikumiem atbildētājs ir apņēmies ievērot minētos noteikumus un pildīt uzņemtās saistības.

Civillikuma 1934.pants nosaka, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Atbilstoši Civillikuma 1943.pantam aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Aizdevuma līguma 3.punkta 4.1. apakšpunktā noteiktas prasītāja tiesības vienpusēji izbeigt aizdevuma līgumu un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu, ja aizņēmējs nokavējis no līguma izrietošās maksājuma saistības izpildi kopā vismaz par 30 dienām.

Tā kā atbildētājs nepildīja savas uzņemtās saistības, prasītājs izmantojis aizdevuma līgumā iekļautās tiesības vienpusēji atkāpties no līguma par ko 2014.gada 15.aprīlī sagatavojis un nosūtījis atbildētājam paziņojumu, kurā lūgts septiņu dienu laikā no paziņojuma saņemšanas dienas samaksāt parādu.

Kā norādīts tiesību doktrīnā, tad vienpusēja atkāpšanās no līguma var izpausties paziņojumā par līguma termiņa pārcelšanu vai atteikumā to pildīt. Tiesība atkāpties no līguma var izrietēt no līguma rakstura, piemēram, ja kreditors nerada līgumā vai likumā noteiktos priekšnoteikumus parādnieka darbībai (sk. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. – Rīga: Mans Īpašums, 2000, 119.lpp.).

Ņemot vērā to, ka prasītājs pieprasīja atbildētājam kredīta pirmstermiņa atmaksu, vienpusēji pārceldams līgumā noteikto termiņu saistību izpildei, un līdz ar to arī prasītājs anulējis līgumā noteiktos priekšnoteikumus atbildētāja darbībai, tas ir, anulējis atbildētājam labvēlīgos aizdevuma atmaksāšanas noteikumus maksājumu veikšanai noteiktajos termiņos, tad tiesa secina, ka ar kredīta pirmstermiņa atmaksas pieprasīšanu prasītājs ir vienpusēji atkāpies no līguma, un līgums uzskatāms par izbeigtu 2014.gada 15.aprīlī.

No lietas materiāliem pievienotā veikto maksājumu uzskaitījuma izriet, ka atbildētājs savu saistību izpildei veicis kopā 17 maksājumus. Pēdējais maksājums veikts 13.12.2013. EUR 73.90 apmērā.

Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 2.2. punktā noteikts, ka no summām, kuras aizdevējs saņem no aizņēmēja līguma izpildes gaitā, pirmām kārtām tiek uzskatīti par samaksātiem ar aizdevuma piedziņu saistītie izdevumi, tad līgumsods, tad nesamaksātie procenti, tad citi maksājumi saskaņā ar līgumu, tad ikmēneša administrēšanas maksa un visbeidzot aizdevuma summa.

Lietā netika iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs būtu savas saistības pilnībā izpildījis pret prasītāju, tādēļ no atbildētāja piedzenams pamatparāds EUR 1174.78.

Prasītājs aprēķinājis un lūdz piedzīt no atbildētāja līgumiskos procentus par laika periodu no 24.05.2013.-15.04.2015. EUR 572.51.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikums 1759.pants noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, šādos gadījumos: 1) par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem; un 1765.panta pirmā daļa noteic, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Saskaņā ar līguma vispārējo noteikumu 1.punktu procenti ir procentos izteikta fiksēta maksa, kas aprēķināta par aizdevuma summu, un kuru aizņēmējs maksā aizdevējam par aizdevuma summas izmantošanu. Procentu likme norādīta līguma pamatnoteikumos, bet procentu maksājumu kārtība norādīta līguma maksājumu grafikā.

Pamatojoties uz augstāk minēto no atbildētāja prasītāja labā piedzenami līgumiskie procenti par laika periodu no 24.05.2013.-15.04.2015 EUR 572.51 apmērā.

Prasītājs aprēķinājis un lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu EUR 117.48.

Līgumsoda samaksu paredz Civillikuma 1716.-1724.pants. Civillikuma 1716.panta trešā daļa noteic, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanai īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Saskaņā ar līguma 6.3. punktu par līgumā noteikto maksājumu atmaksas termiņu un apmēru neievērošanu aizņēmējam ir pienākums maksāt līgumsodu 1 % apmērā no nokavētā/to maksājumu summas par katru kavējuma dienu. Gadījuma, ja aizdevējs izmanto līguma 4.1. punktā noteiktās

tiesības un vienpusēji atkāpjas no līguma, tad līgumsods tiek aprēķināts no neatmaksātās aizdevuma summas daļas, kas nav samaksāta līdz vēstulē par vienpusēju atkāpšanos no līguma norādītajam visa parāda samaksas datumam.

No parāda aprēķina redzams, ka prasītājs līgumsodu aprēķinājis 10% apmērā no pamatparāda summas, kas tiesas ieskatā ir samērīgs pret pamatparādu un pieļauto kavējumu un piedzenams no atbildētājas par labu prasītājam EUR 117.48 apmērā.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja komisijas maksu par paziņojuma par līguma laušanu nosūtīšanu EUR 14.23 apmērā.

Saskaņā ar aizdevuma līguma punktu 4.3 aizņēmējs atlīdzina aizdevējam zaudējumus, kas tam radušies, veicot parāda piedziņu, tai skaitā tiesāšanās, pirmstiesas parāda piedziņas un ar tiesas un citu institūciju nolēmumu izpildi saistītos izdevumus. Izdevumus, kas aizdevējam radušies saistībā ar brīdinājumu, atgādinājumu un SMS atgādinājumu par līguma noteikumu pārkāpšanu izsūtīšanu, aizņēmējs atlīdzina saskaņā ar spēkā esošo cenrādi.

No lietas materiāliem pievienotā prasītāja cenrāža, kas ir spēkā ar 2014.gada 1.janvāri, maksa par paziņojuma par līguma laušanu nosūtīšanu ir EUR 14.23.

Pamatojoties uz augstāk minēto no atbildētāja prasītāja labā piedzenama komisijas maksa par paziņojuma nosūtīšanu EUR 14.23 apmērā.

Lietai pievienots Valkas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas 2014.gada 20.augusta lēmums lietā Nr. /numurs/ar kuru pieteikums atstāts bez izskatīšanas, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 406.^{6} panta otro daļu.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis tiesai faktus, uz kuriem pamatojis savu prasījumu.

Iebildumus pret celto prasību atbildētājs tiesā nav iesniedzis, nav apstrīdējis parāda summu un tā aprēķina pareizību, kā arī savu pienākumu to maksāt, līdz ar to tiesa secina, ka strīda par to lietā nav, nav arī iesniegti tiesā pierādījumi par parāda samaksu.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.panta pirmo daļu to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Lietā netika iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs būtu savas saistības pilnībā izpildījis pret prasītāju, tādēļ no atbildētāja piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma EUR 1174.78, līgumiskie procenti EUR 572.51, līgumsods EUR 117.48, komisijas maksa par paziņojuma par līguma laušanu nosūtīšanu EUR 14.23.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tiesa atzīst prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos 6% procentus gadā no pamatparāda summas EUR 1174.78, ievērojot Civillikuma 1763. pantu, atbilstoši kuram, procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piesprież prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram (...). No atbildētāja prasītāja labā piedzenama valsts nodeva EUR 281.85 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas korespondences nosūtīšanu EUR 4.70

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 42., 193., 195., 250.^{25}, 250.^{27}, 204.^{1} pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt prasību pilnībā.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese A/ par labu „BIGBANK" AS Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr. 40103200513, juridiskā adrese, Brīvības ielā 151, Rīgā, LV-1012, neatmaksāto aizdevuma pamatsummu EUR 1174.78, līgumiskos procents par laika periodu no 24.05.2013.-15.04.2014. EUR 572.51, līgumsodu EUR 117.48, komisijas maksu par paziņojuma par līguma laušanu nosūtīšanu EUR 14.23, valsts nodevu EUR 281.85, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4.70, kopā EUR 2165.55 (divi tūkstoši viens simts sešdesmit pieci euro un 55 centi).

Parāda summa ieskaitāma „BIGBANK" AS Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr. 40103200513 AS „Swedbank", norēķinu kontā Nr. /konta numurs/.

Noteikt „BIGBANK" AS Latvijas filiālei tiesības, par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos sešus procentus no simta gadā no parāda pamatsummas EUR 1174.78, ievērojot Civillikuma 1763.pantā minētos procentu pieauguma ierobežojumus.

Noteikt /pers. C/ labprātīga sprieduma izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma stāšanās spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Vidzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Valkas rajona tiesā.

Tiesnese I.Seisuma